

Kamervragen en antwoorden BTW-compensatiefonds

Vraag 1

In het verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden, vastgesteld op 29 september 2008, wordt gesteld dat in de loop van 2009 – mede aan de hand van de ervaringen uit 2008 en 2009 – zal worden bezien welke controle-intensiteit nodig zal zijn in 2010 en verder voor de traditionele controle. Er wordt nu gesteld dat een traditioneel onderzoek alleen nog wordt ingesteld indien daar gerede aanleiding voor is. De voor 2009 reeds aangekondigde 25 controles zullen echter nog wel gewoon plaatsvinden. Wat zijn de bevindingen van 2008 en 2009 geweest dat nu wordt besloten alleen nog traditionele onderzoeken in te stellen als er aanleiding voor is? M.a.w. hoeveel fouten zijn er in 2008 geconstateerd? Hoe vaak zal er voor 2010 naar verwachting sprake zijn van 'gerede aanleiding' om een traditioneel onderzoek in te stellen?

Antwoord 1

In 2008 zijn door de Belastingdienst 95 controles, waaronder enkele grote gemeenten, afgerond. Per saldo is daarbij in 2008 35 miljoen gecorrigeerd ten laste van gemeenten, provincies en kaderwetgebieden. Sinds de start van het BTW-compensatiefonds in 2003 heeft de Belastingdienst 325 controles afgerond, daarbij is tot en met 2008 in totaliteit ongeveer 64 miljoen gecorrigeerd. De uitkomsten van de ingestelde controles gaven geen indicatie voor een bijzonder correctiepotentieel (zie hiervoor ook het jaarverslag BTW-compensatiefonds 2008). Naast de gemeenten met een horizontaal toezichttraject zal de Belastingdienst bij een aantal gemeenten, waar op basis van risicoafweging een verhoogde kans op fouten bestaat traditioneel onderzoek instellen. Hoe vaak er voor 2010 naar verwachting sprake zal zijn van 'gerede aanleiding' laat zich op voorhand niet voorspellen.

Vraag 2

De apparaatkosten voor het BTW-compensatiefonds worden niet expliciet in begroting G als in de IXB begroting genoemd. Wat zijn de apparaatkosten voor het BTW-compensatiefonds?

Antwoord 2

De apparaatskosten van het BTW-Compensatiefonds maken onderdeel uit van de totale apparaatskosten van de Belastingdienst, zoals opgenomen in beleidsartikel 1 van begroting IXB. Deze worden niet specifiek uitgesplitst. Met de uitvoering van het BTW-Compensatiefonds is in totaal ongeveer 15 fte gemoeid. Op basis van een gemiddeld tarief van 96.035 per fte bedragen de totale apparaatskosten dan ongeveer 1,4 miljoen (hierbij wordt het gemiddeld overheidstarief voor 2009 van niveau schaal 11 gebruikt). Het aantal fte (en daardoor het bedrag aan apparaatskosten) fluctueert jaarlijks enigszins onder invloed van de intensiteit van de controle bij provincies en gemeenten.

Vraag 3 en 4

Sinds 2004 speelt de problematiek rond het BTW-compensatiefonds, waarbij gemeenten en provincies in het kader van EFRO-projecten btw bij de EU declareren die nationaal al wordt gecompenseerd via het BTW-compensatiefonds. In september 2006 bleek dat de Europese Commissie van oordeel is dat deze praktijk niet volgens de Europese regels is. Zie ook het EU-tendrapport 2009 paragraaf 18.4.4. Kan worden aangegeven wat de status is van deze problematiek? Geldt de garantieregeling die het ministerie van Financiën heeft afgegeven voor de subsidieverstrekkers en – ontvangers voor declaraties aan het BTW-compensatiefonds nog steeds?

Antwoord 3 en 4

Pas op 18 juni 2007 is definitief duidelijk geworden dat btw niet bij de Europese Commissie gedeclareerd kan worden als de btw reeds gecompenseerd is door het BTW-compensatiefonds. Daarbij wordt opgemerkt dat dit niet alleen voor EFRO geldt, dit geldt namelijk voor alle aan Europa gerelateerde projecten.

De betrokken subsidieontvangers (gemeenten en provincies) hoeven de door hun gedeclareerde btw echter niet terug te betalen. Het ministerie van Financiën heeft namelijk een garantstelling afgegeven om onzekerheid bij subsidieverstrekkers en –ontvangers weg te nemen. Daarmee komt het financiële risico niet meer voor rekening van de programma's of de eindontvangers, maar voor het Rijk. De ministeries van Financiën en EZ hebben besloten om het standpunt van de Europese Commissie per 18 juni 2007 te accepteren. Met het oog hierop heeft Financiën de garantstelling per 18 juni 2007 beëindigd. Betaalaanvragen van afgeronde en nog lopende projecten die voor 18 juni 2007 bij de Europese Commissie zijn ingediend vallen onder een door Financiën in het leven geroepen garantstelling. Voor projecten die voor 18 juni 2007 positief zijn beschikt maar waarvoor de betaalaanvragen nog niet, of slechts voor een deel in Brussel zijn ingediend geldt het volgende: de btw mag niet langer worden ingediend bij de Europese Commissie. Richting projectbegunstigde is echter al compensabele btw gecommiteerd, derhalve valt ook deze btw – middels een goed onderbouwde schatting – onder de garantstelling. De totale schade uit hoofde van de niet-declarabele btw is bepaald op ongeveer 48,5 miljoen, inclusief de btw die samenhangt met de EFRO-projecten.

Vraag 5

De effectiviteitsevaluatie naar het BTW-compensatiefonds zal in 2009 starten en in 2010 afgerond worden. Is het reeds helder in welke maand de afronding wordt verwacht? Wanneer kan de Kamer de effectiviteitsevaluatie verwachten?

Antwoord 5

De effectiviteitsevaluatie van het BTW-compensatiefonds zal naar verwachting volgend voorjaar zijn afgerond. In het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen, waarin de fondsbeheerders en de vertegenwoordigers van gemeenten en provincies deelnemen, is afgesproken om bij het volgende overleg in het voorjaar van 2010 de evaluatie te bespreken. Daarna zal de evaluatie naar de Kamer worden gezonden.

Vraag 6

Wat is de uitkomst van de 25 controles die zijn uitgevoerd?

Antwoord 6

De doelstelling van 25 controles, zoals neergeschreven in de ontwerpbegroting 2009, geldt voor het gehele kalenderjaar 2009. Aangezien het jaar 2009 nog lopende is, kunnen de uitkomsten van deze controles nog niet weergegeven worden. De uitkomsten van de jaarlijkse controles worden achteraf opgenomen in de verantwoording over 2009, i.c. het Jaarverslag over 2009.